

فصل سوم

روش تحقیق

Phd-proposal.ir

3-1- مقدمه

هدف تمام علوم، شناخت و درک دنیای پیرامون ما است. به منظور آگاهی از مسایل و مشکلات دنیای اجتماعی، روش های علمی، تغییرات قابل ملاحظه ای پیدا کرده اند. این روندها و حرکت ها سبب شده است که برای بررسی رشته های مختلف بشری، از روش علمی استفاده شود. از جمله ویژگی های مطالعه علمی که هدفش حقیقت یابی است استفاده از یک روش تحقیق مناسب می باشد و انتخاب روش تحقیق مناسب به هدف ها، ماهیت و موضوع مورد تحقیق و امکانات اجرایی بستگی دارد و هدف از تحقیق دسترسی دقیق و آسان به پاسخ پرسش های تحقیق است. این فصل ناظر بر روش اجرای تحقیق، پیرامون نیل به بررسی تاثیر عدالت مالیاتی ادراک شده و فشارهای نهادی بر پذیرش مالیاتی در بنگاه های کسب و کار کوچک و متوسط می باشد. در این فصل فرایند و روش تحقیق، معرفی جامعه و نمونه آماری، روش و ابزار جمع آوری داده ها و روش تجزیه و تحلیل اطلاعات تشریح می گردد.

3-2- روش شناسی پژوهش

3-2-1- نوع پژوهش

در مطالعه حاضر از آنجایی که هدف اصلی از انجام این پژوهش، بررسی تاثیر عدالت مالیاتی ادراک شده و فشارهای نهادی بر پذیرش مالیاتی در بنگاه های کسب و کار کوچک و متوسط بود، لذا از روش توصیفی از نوع پیش بینی استفاده شد؛ که در آن نقش پیش بینی کنندگی عدالت مالیاتی ادراک شده و فشارهای نهادی در

در میزان پذیرش مالیاتی بنگاه‌های کسب‌وکار کوچک و متوسط مورد بررسی قرار گرفت. همچنین، این پژوهش از نظر هدف کاربردی و نتایج آن، مشخص و عینی بوده و جنبه کاربردی داشت.

3-2-2- جامعه و نمونه آماری پژوهش

جامعه پژوهش یا جایی که نتایج پژوهش قرار است به آنجا تعمیم یابد یا در آنجا اجرا شود، به مجموعه‌ای از اشخاص، اشیاء، مکان‌ها، رویدادها و به طور کلی اموری اطلاق می‌شود که در یک یا چند صفت یا ویژگی، مشترک باشند (میرزایی، 1389). جامعه آماری این پژوهش، کلیه بنگاه‌های کسب‌وکار کوچک و متوسط فاز 1 و 2 شهر صنعتی اصفهان (423 شرکت) بودند.

3-2-3- حجم نمونه و روش نمونه‌گیری

نمونه آماری نیز عبارت است از مجموعه‌ای از نشانه‌ها که از یک قسمت، یک گروه یا جامعه‌ای بزرگ‌تر انتخاب می‌شود، به طوری که این مجموعه معرف کیفیت و ویژگی‌های آن قسمت، گروه یا جامعه بزرگ‌تر باشد. منظور از حجم نمونه نیز تعداد پاسخگویان مورد بررسی در این تحقیق هستند که از جامعه آماری برگزیده شده‌اند. در این پژوهش نیز با توجه به معلوم بودن حجم جامعه آماری، از فرمول کوکران (تعیین حجم نمونه از جامعه آماری محدود) که یکی از پرکاربردترین روش‌ها برای محاسبه حجم نمونه آماری است، استفاده گردیده شد و سپس با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس اقدام به انتخاب حجم نمونه نمودیم:

$$n = \frac{\frac{(z_{\alpha/2})^2 pq}{d^2}}{1 + \frac{1}{N} \left(\frac{(z_{\alpha/2})^2 pq}{d^2} - 1 \right)}$$

Phd-proposal.ir

n = حجم نمونه

N = حجم جمعیت آماری (حجم جمعیت شهر، استان).

p = نسبتی از جمعیت دارای صفت معین

d = می تواند 0/001 یا 0/05 باشد

$q = 1 - p$ = نسبتی از جمعیت فاقد صفت معین . معمولا p و q را 0/5 در نظر می گیریم

$Z_{\alpha/2}$ = آماره مربوط به توزیع نرمال استاندارد برای سطح خطای 0/05 که مقدار آن برابر است با 1/96.

با توجه به حجم جامعه آماری (423 نفر) ، نمونه ای برابر با 201 بنگاه کسب و کار کوچک و متوسط به صورت

زیر به دست آمد که با توجه به پیش بینی های صورت گرفته در زمینه پرسشنامه های غیرقابل قبول، در

مجموع 220 پرسشنامه توزیع گردید که از این تعداد 210 پرسشنامه به صورت قابل قبول برگشت داده شد.

$$n = \frac{\frac{(z_{\alpha/2})^2 pq}{d^2}}{1 + \frac{1}{423} \left(\frac{(z_{\alpha/2})^2 pq}{d^2} - 1 \right)} = 201$$

Phd-proposal.ir

3-3- ابزار گردآوری اطلاعات

در این پژوهش، به منظور جمع آوری داده ها ، یک پرسشنامه ساختارمند متشکل از چهار بخش اصلی

طراحی شد، بخش اول ویژگی های جمعیت شناختی پاسخگویان را از لحاظ پارامترهایی همچون جنسیت ،

سن و میزان تحصیلات، رشته تحصیلی و سابقه فعالیت تحت عنوان مدیریت ارشد مورد بررسی قرار می دهد،

بخش دوم، نیز حاوی سوالاتی بود که برداشت فرد از میزان عدالت مالیاتی را مورد سنجش قرار می داد، بخش

سوم میزان فشارهای نهادی موجود در صنعت مربوطه را مورد بررسی قرار می داد و در نهایت بخش چهارم

میزان پذیرش مالیاتی سازمان ها را مورد سنجش قرار می دهد.

پرسشنامه پژوهش (معرفی آزمون)

پرسشنامه مورد استفاده در این پژوهش یک پرسشنامه محقق ساخته می باشد که گویه های آن با بررسی ادبیات موجود در این زمینه (همچون مقاله دورن¹ و همکارانش، 2017) تنظیم گردیده است. این پرسشنامه شامل 21 گویه است که سوالات 1-2-3-4-5-6-7-8 ادراک فرد از میزان عدالت مالیاتی، و سوالات 9-10-11-12-13-14 میزان فشارهای نهادی موجود در صنعت و سوالات 15-16-17-18-19-20 و 21 میزان پذیرش مالیاتی شرکت را مورد بررسی قرار می داد. جدول 3-1- ترتیب گویه های هر یک از متغیرها را نشان می دهد.

شیوه نمره گذاری و تفسیر: نحوه سنجش متغیرهای پژوهش به شرح زیر می باشد:

عدالت مالیاتی ادراک شده: گویه های 1-2-3-4-5-6-7-8 پرسشنامه این پژوهش، میزان عدالت مالیاتی ادراک شده را در یک طیف 5 گزینه ای لیکرت از (کاملاً موافقم=5؛ موافقم=4؛ تا حدودی=3؛ مخالفم=3؛ کاملاً مخالفم=1) می سنجد و مجموع نمرات این گویه ها میزان ادراک بنگاه کسب و کار از عدالت مالیاتی را نشان می دهد. نمرات بیشتر نشان دهنده عدالت مالیاتی بیشتر می باشد.

فشارهای نهادی: گویه های 9-10-11-12-13-14 پرسشنامه این پژوهش، میزان فشارهای نهادی را در یک طیف 5 گزینه ای لیکرت از (کاملاً موافقم=5؛ موافقم=4؛ تا حدودی=3؛ مخالفم=3؛ کاملاً مخالفم=1) می سنجد و مجموع نمرات این گویه ها میزان فشارهای نهادی اعمال شده به بنگاه کسب و کار را نشان می دهد. نمرات بیشتر نشان دهنده وجود فشارهای نهادی بیشتر در صنعت مربوطه می باشد.

پذیرش مالیاتی: گویه های 15-16-17-18-19-20 و 21 پرسشنامه این پژوهش، میزان پذیرش مالیاتی را در یک طیف 5 گزینه ای لیکرت (کاملاً موافقم=5؛ موافقم=4؛ تا حدودی=3؛ مخالفم=3؛ کاملاً مخالفم=1)

¹ Doreen

می‌سنجد، لازم به ذکر است که گویه‌های 20 و 21 به دلیل بار منفی، به صورت معکوس (کاملاً موافقم=1؛ موافقم=2؛ تا حدودی=3؛ مخالفم=4؛ کاملاً مخالفم=5) نمره گذاری شدند. مجموع نمرات این گویه‌ها میزان پذیرش مالیاتی بنگاه کسب و کار را نشان می‌دهد. نمرات بیشتر نشان دهنده پذیرش مالیاتی بیشتر توسط شرکت می‌باشد.

جدول (3-1): ترتیب سوال‌های پرسشنامه

متغیر	گویه‌های مربوط به هر متغیر
عدالتی مالیاتی ادراک شده	8-7-6-5-4-3-2-1
فشارهای نهادی	14-13-12-11-10-9
پذیرش مالیاتی	21 و 20-18019-17-16-15

3-4 - روایی و پایایی پرسشنامه پژوهش

دو معیار عمده برای آزمون صحت و خوب بودن سنجه‌ها، روایی و پایایی است. روایی آزمون می‌کند که تاچه حدی مفهوم خاص فرضی که باید اندازه‌گیری شود، را می‌سنجد. پایایی می‌آزماید که تا چه حد به طور قاطع ابزار سنجش در هر زمان مفهومی را که باید مورد سنجش قرار گیرد را می‌سنجد. به عبارت دیگر روایی در پی آن است که آیا مفهوم را درست مورد سنجش قرار می‌دهیم یا خیر. و پایایی ثبات و سازگاری در سنجش را مطرح می‌کند. روایی و پایایی دقت علمی کاربردی در بررسی پژوهش را تصدیق و تایید می‌کند (دانایی فرد و دیگران، 1383).

3-4-1 - پایایی ابزار پژوهش

پایایی یا قابلیت اعتماد ابزار سنجش که از آن به اعتبار، دقت و اعتماد پذیری نیز تعبیر می‌شود عبارتست از اینکه ابزار اندازه‌گیری که برای سنجش متغیر و صفتی ساخته شده است، اگر در شرایط مشابه، در زمان یا

مکان دیگر مورد استفاده قرار گیرد ، نتایج مشابهی از آن حاصل شود . به عبارت دیگر ابزار پایا یا معتبر ابزاری است که از خاصیت تکرار پذیری و سنجش نتایج یکسان برخوردار باشد (حافظ نیا، 1381).

یکی از روش های محاسبه قابلیت اعتماد استفاده از روش آلفای کرونباخ است. آلفای کرونباخ یک ضریب اعتبار است که میزان همبستگی مثبت یک مجموعه را باهم منعکس می کند. آلفای کرونباخ بر حسب میانگین همبستگی داخلی میان پرسش هایی که یک مفهوم را می سنجد محاسبه می شود. هر قدر آلفای کرونباخ به عدد 1 نزدیک تر باشد اعتبار سازگاری درونی گویه ها بیشتر است. در این روش اگر ضریب آلفا کمتر از 0/60 باشد، معمولا اعتبار آن ضعیف تلقی می شود، دامنه 0/70 قابل قبول و بیش از 0/80 خوب تلقی می شود (سکاران، 1388).

در این پژوهش نیز به منظور سنجش پایایی از یک نمونه اولیه شامل 30 پرسشنامه پیش آزمون شد و سپس با استفاده از داده های بدست آمده از پرسشنامه، میزان ضریب اعتماد با روش آلفای کرونباخ محاسبه شد که مقادیر به دست آمده از محاسبه ضریب آلفا به تفکیک در مورد متغیر عدالت مالیاتی ادراک شده برابر با (0/787)؛ فشارهای نهادی برابر با (0/732) و پذیرش مالیاتی برابر با (0/892) بدست آمد. جدول شماره (2-3)، ضریب پایایی پرسشنامه پژوهش حاضر را به تفکیک متغیرها نشان می دهد.

جدول (2-3): ضریب پایایی

منبع پرسشنامه	آلفای کرونباخ هر متغیر	تعداد گویه های مربوط به هر متغیر	متغیر
محقق ساخته	0/787	8	عدالتی مالیاتی ادراک شده
	0/732	6	فشارهای نهادی
	0/892	7	پذیرش مالیاتی

3-4-2 - روایی ابزار پژوهش

مفهوم روایی یا اعتبار به این سوال پاسخ می دهد که ابزار اندازه گیری تا چه حد ویژگی مورد نظر را می سنجد. بدون آگاهی از اعتبار ابزار اندازه گیری نمی توان به دقت به داده های حاصل از آن اطمینان داشت (سرمد و دیگران، 1383). روش های متعددی برای تعیین روایی (اعتبار) ابزار اندازه گیری وجود دارد که می توان به اعتبار محتوی، اعتبار سازه و اعتبار عاملی اشاره کرد.

برای سنجش روایی سؤالات در این پژوهش، روایی محتوا¹ مدنظر قرار گرفت، منظور از اعتبار محتوا نوعی اعتبار است که برای بررسی اجزای تشکیل دهنده یک ابزار اندازه گیری به کار برده می شود. اعتبار محتوای یک ابزار اندازه گیری به سؤال های تشکیل دهنده آن بستگی دارد. اگر سؤال های پرسشنامه معرف ویژگی ها و مهارت های ویژه ای باشد که محقق قصد اندازه گیری آن ها را داشته باشد، آزمون دارای اعتبار محتوا است. اعتبار محتوای یک آزمون معمولاً توسط افرادی متخصص در موضوع مورد مطالعه تعیین می شود.

اعتبار محتوای این پرسشنامه توسط اساتید راهنما و مشاور و چند نفر از افراد مطلع و متخصص از جمله اساتید حوزه مشاوره مورد تأیید قرار گرفته است و از اعتبار لازم برخوردار بود.

3-5 - روش های تجزیه و تحلیل اطلاعات

انتخاب روش های آماری مناسب یکی از ارکان اصلی یک تحقیق عملی است. تجزیه و تحلیل و استنتاج صحیح، منوط به بهره گیری از روش آماری مناسب و متناسب با موضوع است. در تحقیق حاضر داده های بدست آمده با استفاده از آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. در سطوح توصیفی از شاخص هایی همچون فراوانی و درصد فراوانی جهت خلاصه کردن داده های جمعیت شناختی متغیرها استفاده شد. در مرحله دوم و در بخش استنباطی نیز با استفاده از نرم افزار SPSS، به بررسی نرمال بودن داده ها از طریق آزمون کلموگروف اسمیرنوف پرداخته شد و سپس برای آزمون فرضیه ها از آزمون رگرسیون و در نهایت برای

¹ . Content Validity

بررسی تاثیر همزمان دو متغیر مستقل بر متغیر وابسته از آزمون رگرسیون گام به گام به شرح زیر استفاده شد:

الف) نرمال بودن توزیع داده ها

با توجه به اینکه در طیف لیکرت، مقیاس یا طیف درجه بندی عددی امتیازدهی شده می باشد، بنابراین بصورت مقیاس مقایسه ای درآمده اند و می توان از روشهای پارامتریک جهت آزمون فرضیه های پژوهش استفاده کرد. در این پژوهش از آزمون کلموگروف اسمیرنوف نیز جهت بررسی نرمالیتی داده ها استفاده شد.

ب) رگرسیون خطی

در رگرسیون به دنبال برآورد ریاضی هستیم، به طوری که بتوان به کمک آن یک متغیر مجهول را با استفاده از متغیر یا متغیرهایی معلوم، تعیین کرد. با فرض آنکه رابطه علت و معلولی بین دو متغیر کمی وجود دارد و این رابطه به صورت خطی باشد، معادله رگرسیون به صورت زیر تعریف می شود، $Y = \alpha + \beta X + \varepsilon$ در صورتی محقق می تواند از رگرسیون خطی استفاده کند که شرایط زیر محقق باشد:

1. میانگین خطا ها صفر باشد.

2. واریانس خطاها یک باشد.

3. بین خطاهای مدل ، همبستگی وجود نداشته باشد.

4. متغیر وابسته دارای توزیع نرمال باشد.

ج) رگرسیون چندگانه

به منظور بررسی تاثیر هر دو متغیر مستقل پژوهش (عدالت مالیاتی ادراک شده و فشار نهادی) بر متغیر وابسته (پذیرش مالیاتی) از رگرسیون چندگانه استفاده کردیم. لازم به ذکر است که در صورتی محقق می تواند از رگرسیون چندگانه استفاده کند که برخی شرایط از جمله کمی بودن متغیرهای پیش بین، عدم هم

خطی چندگانه متغیرهای پیش بین، عدم همبستگی بین خطاهای مدل و نرمال بودن توزیع خطاها محقق باشد.

د) آزمون سوبل

برای بررسی تاثیر متغیر میانجی از آزمون سوبل استفاده کردیم. به منظور این کار باید در SPSS دو تحلیل رگرسیون اجرا شود و سپس آزمون سوبل با استفاده از نتایج این دو آزمون اجرا شود:

1) اجرای یک تحلیل رگرسیون که در آن متغیر مستقل X متغیر پیش بین و متغیر میانجی M متغیر ملاک است. این تحلیل مقادیر a و sa رابه ما می دهد و 2) اجرای یک تحلیل رگرسیون که در آن متغیر مستقل X و متغیر میانجی M متغیر پیش بین و متغیر وابسته Y متغیر ملاک است. این تحلیل مقادیر b و sb رابه ما می دهد. در آزمون سوبل یک مقدار Z -value از طریق فرمول به دست می آید که در صورت بیشتر شدن این مقدار از $1/96$ می توان در سطح 95 درصد معنادار بودن تاثیر میانجی یک متغیر را تایید نمود.

3-6 - جمع بندی

در این فصل ابتدا به تشریح روش پژوهش، ابزار گردآوری اطلاعات، جامعه آماری و نمونه آماری و روش نمونه گیری پژوهش پرداخته شد و سپس به ترتیب روایی و پایایی ابزار گردآوری داده ها و روش های تجزیه و تحلیل توضیح داده شد. در فصل بعدی به تجزیه و تحلیل داده های حاصل از پژوهش با استفاده از آزمون های آماری پرداخته خواهد شد.

فصل چهارم

Phd-proposal.ir

تجزیه و تحلیل داده ها

4-1 مقدمه

داده‌های جمع‌آوری شده به منظور تجزیه و تحلیل و نتیجه‌گیری، می‌باید در قالب آزمون‌های آماری به اطلاعات ارزشمند تبدیل گردند. در واقع تجزیه و تحلیل داده‌ها برای بررسی صحت و سقم فرضیات برای هر نوع تحقیق از اهمیت خاصی برخوردار است و از اصلی‌ترین و مهمترین بخش‌های تحقیق محسوب می‌شود. تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق فرآیندی چند مرحله‌ای است که طی آن داده‌هایی که از طریق بکارگیری ابزارهای جمع‌آوری نمونه (جامعه آماری) فراهم آمده‌اند. خلاصه، کدبندی، دسته بندی و ... و در نهایت پردازش می‌شود تا زمینه برقراری انواع تحلیل‌ها و ارتباط بین داده‌ها به منظور آزمون فرضیه‌ها فراهم آید. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌های آماری پژوهش حاضر، ابتدا اطلاعات حاصل از پرسشنامه‌ها استخراج و در جدول مادر تنظیم شد، سپس کلیه اطلاعات با استفاده از کامپیوتر و از طریق نرم‌افزارهای SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

4-2 - آمار توصیفی

در قسمت آمار توصیفی از جداول توزیع فراوانی و درصد استفاده می‌گردد. بر این اساس ابتدا به توصیف جامعه آماری بر حسب جنسیت، سن، تحصیلات، سابقه مدیریت و رشته تحصیلی..... پرداخته و سپس آمار توصیفی مربوط به متغیرهای تحقیق ذکر خواهد شد.

4-2-1- امار توصیفی مربوط به نمونه

4-2-1-1- جنسیت

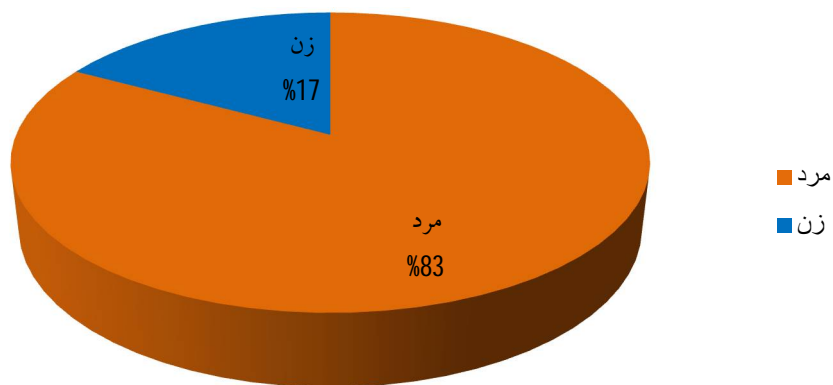
جدول (1-4): توزیع فراوانی و درصد پاسخگویان بر حسب جنسیت

درصد معتبر	درصد	فراوانی	سن پاسخگویان
82/9	82/9	174	مرد
17/1	17/1	36	زن
0	0	0	داده های گمشده
100	100	210	جمع کل

همانطور که در جدول 1-4 مشاهده می شود، 82/9 درصد از پاسخ دهندگان، مرد و 17/1 درصد آنها زن می باشند. نمودار توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب جنسیت به صورت زیر می باشد:

Phd-proposal.ir

جنسیت پاسخگویان

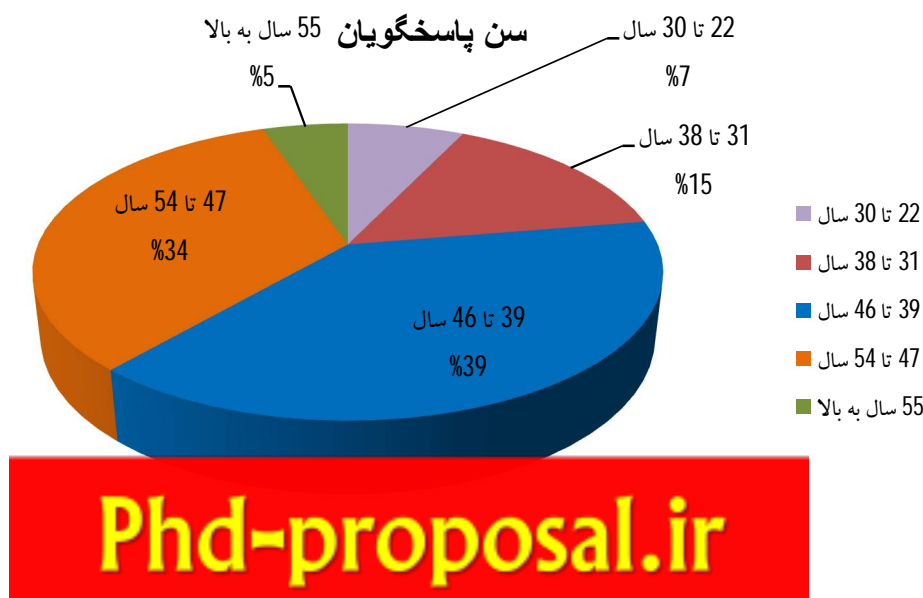
نمودار (1-4): توزیع فراوانی و درصد پاسخگویان بر حسب جنسیت

4-2-1-2- وضعیت سنی پاسخ دهندگان

جدول (2-4): توزیع فراوانی و درصد سن پاسخگویان

درصد معتبر	درصد	فراوانی	سن پاسخگویان
7/1	7/1	15	22-30
15/2	15/2	32	31-38
39	39	82	39-46
33/3	33/3	70	47-54
5/2	5/2	11	55 سال به بالا
0	0	0	داده های گمشده
100	100	210	جمع کل

وضعیت سنی پاسخ دهندگان به این صورت است که به ترتیب سنین 39-46 سال با 39 درصد (82 نفر) و سنین 47-54 سال با 33/3 درصد (70 نفر) بیشترین درصد فراوانی را به خود اختصاص می دهند و پس از آن سنین 31-38 سال با 15/2 درصد (32 نفر) و سنین 22-30 سال با 7/1 درصد (15 نفر) قرار دارند. سنین 55 سال به بالا نیز با 5/2 درصد (11 نفر) کمترین فراوانی را به خود اختصاص می دهد. نمودار توزیع فراوانی بر حسب سن به صورت زیر می باشد:

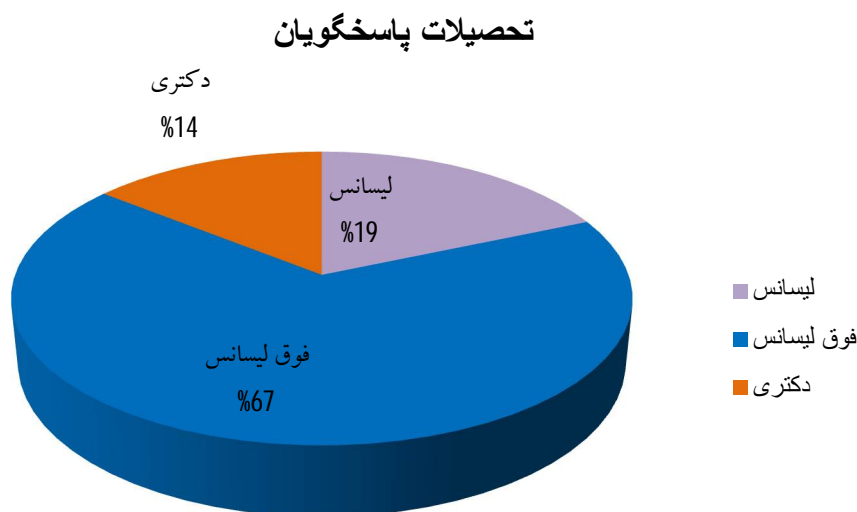
نمودار (2-4): توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب سن

4-2-1-3 - میزان تحصیلات پاسخ دهندگان

جدول (3-4) : توزیع فراوانی و درصد پاسخگویان بر حسب میزان تحصیلات

درصد معتبر	درصد	فراوانی	میزان تحصیلات
18/6	18/6	39	لیسانس
67/1	67/1	141	فوق لیسانس
14/3	14/3	30	دکتری
0	0	0	داده های گمشده
100	100	210	جمع کل

همانطور که در جدول 3-4 مشاهده می شود، از نظر میزان تحصیلات نیز ، طبقه فوق لیسانس با 67/1 درصد (141 نفر) بیشترین فراوانی را به خود اختصاص می دهد و پس از آن طبقه لیسانس با 18/6 درصد (39 نفر) و طبقه دکتری با 14/3 درصد (30 نفر) قرار دارند. نمودار توزیع فراوانی پاسخگویان بر میزان تحصیلات به صورت زیر می باشد:

نمودار (3-4) : توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان تحصیلات

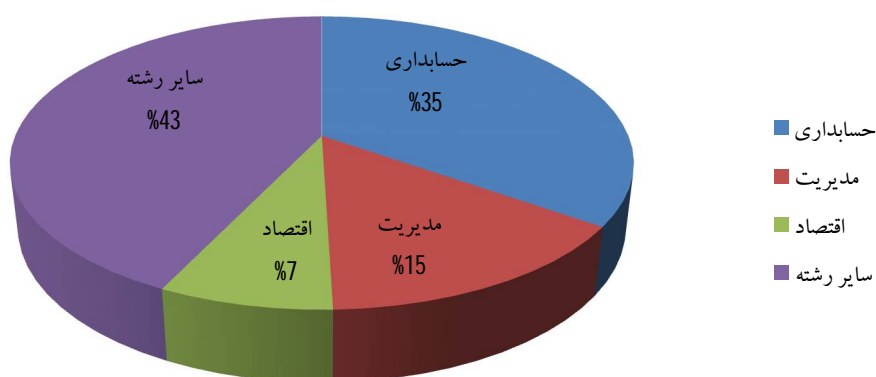
4-1-2-4 - رشته تحصیلی

جدول (4-4): توزیع فراوانی و درصد پاسخگویان بر حسب رشته تحصیلی

درصد معتبر	درصد	فراوانی	سن پاسخگویان
34/8	34/8	73	حسابداری
14/8	14/8	31	مدیریت
7/6	7/6	16	اقتصاد
42/9	42/9	90	سایر رشته
0	0	0	داده های گمشده
100	100	210	جمع کل

طبق جدول (4-4)، 34/8 درصد پاسخگویان در آخرین مقطع تحصیلی خود در رشته حسابداری، 31 درصد در رشته مدیریت، 16 درصد در رشته اقتصاد و 90 درصد پاسخگویان در سایر رشته های تحصیلی به تحصیل پرداخته اند. شکل زیر نمودار فراوانی پاسخگویان بر حسب رشته تحصیلی در آخرین مقطع تحصیلی را نشان می دهد.

رده سازمانی پاسخگویان

نمودار (4-4): توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب رشته تحصیلی

4-2-1-5 - سابقه مدیریت

جدول شماره (4-5): توزیع فراوانی و درصد پاسخگویان بر حسب سابقه مدیریت

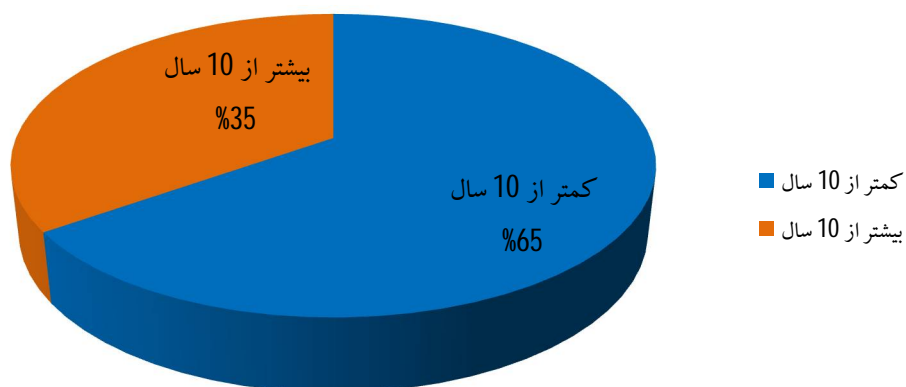
درصد معتبر	درصد	فراوانی	سن پاسخگویان
65/2	65/2	137	کمتر از 10 سال
34/8	34/8	73	بیشتر از 10 سال
0	0	0	داده های گمشده
100	100	210	جمع کل

همانطور که در جدول 4-5 مشاهده می شود، 65/2 درصد از پاسخگویان کمتر از 10 سال و 34/8 درصد

آنها بیشتر از 10 سال سابقه مدیریتی دارند. نمودار زیر، توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان سابقه

مدیریت را نمایش می دهد:

سابقه مدیریت

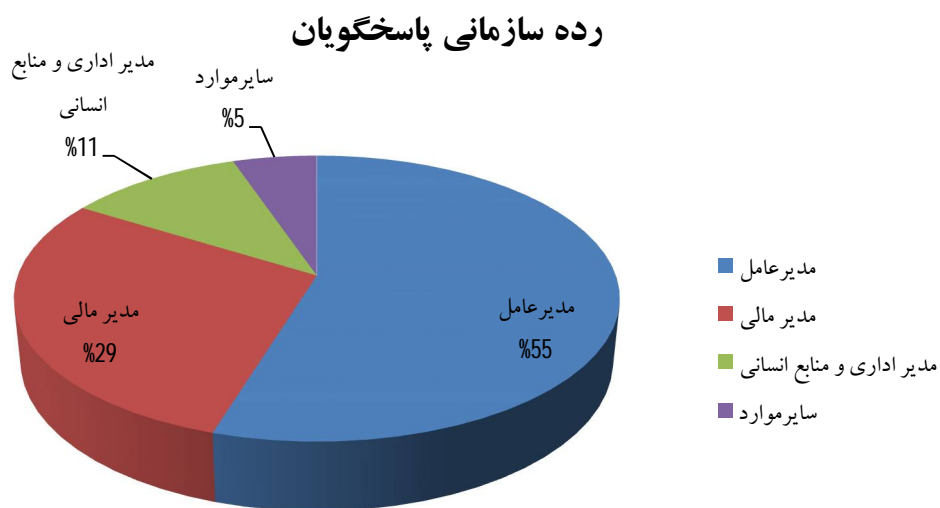
نمودار (4-5): توزیع فراوانی و درصد پاسخگویان بر حسب سابقه مدیریت

4-2-1-6 - رده سازمانی

جدول (6-4): توزیع فراوانی و درصد پاسخگویان بر حسب رده سازمانی

درصد معتبر	درصد	فراوانی	سن پاسخگویان
54/8	54/8	115	مدیرعامل
29	29	61	مدیر مالی
11	11	23	مدیر اداری و منابع انسانی
5/2	5/2	11	سایر موارد
0	0	0	داده های گمشده
100	100	210	جمع کل

همانطور که در جدول 6-4 مشاهده می شود، 54/8 درصد از پاسخگویان مدیرعامل، 29 درصد مدیر مالی، 11 درصد مدیراداری و منابع انسانی و 5/2 درصد از آنها مدیریت سایر بخش های سازمان را بر عهده داشتند. نمودار زیر، توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب رده سازمانی را نمایش می دهد:

نمودار (6-4): توزیع فراوانی و درصد پاسخگویان بر حسب رده سازمانی

4-2-2- آمار توصیفی مربوط به متغیرهای تحقیق

جدول 4-4 آمار توصیفی (معیارهای تمرکز { میانگین و میانه } و معیارهای پراکندگی { انحراف معیار، کمترین و بیشترین داده }) متغیرهای پذیرش مالیاتی، فشارهای نهادی و عدالت مالیاتی ادراک شده را ارائه می دهد.

جدول (7-4) : آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

حجم نمونه	پراکندگی		مرکزی		شاخصها
	واریانس	انحراف معیار	میانه	میانگین	
210	0/472	0/686	2/428	2/506	پذیرش مالیاتی
	0/302	0/549	2/625	2/671	عدالت مالیاتی ادراک شده
	0/247	0/497	2/50	2/436	فشارهای نهادی

شاخص های مرکزی (مقادیر میانگین و میانه) مقدار متوسط توزیع نمرات را نشان می دهند. شاخص های پراکندگی (انحراف معیار)، چگونگی گسترش و پراکندگی مقادیر یک توزیع را نشان می دهند. انحراف معیار به پراکنش پاسخگویان در اطراف میانگین اشاره دارد. هر چه مقدار انحراف معیار بیشتر باشد، پراکندگی نمرات از میانگین هم بیشتر است، یعنی گروه مورد مطالعه از لحاظ ویژگی مورد سنجش نامتجانس تر است و برعکس. هر چه مقدار میانگین متغیرها بالاتر از (3=) باشد نشان دهنده مطلوب بودن وضعیت آن متغیر است. با توجه به جدول 4-7، میانگین متغیرهای پذیرش مالیاتی، فشارهای نهادی و عدالت مالیاتی ادراک شده، کمتر از حد متوسط (3) می باشد که نتیجه می دهد؛ از دید پاسخگویان میزان این متغیرها کمتر از مقدار متوسط است. همچنین مقدار میانه نیز برای این سه متغیر، کمتر از 3 می باشد که نشان می دهد امتیازات تقریباً نیمی از پاسخگویان کمتر از این مقدار می باشد.

4-3- آمار استنباطی

بعد از بررسی نمونه آماری مورد بررسی در قالب آمار توصیفی، در این قسمت به منظور تجزیه و تحلیل داده‌های جمع‌آوری شده به آزمون‌های آماری مختلف و پیش فرض‌های لازم پرداخته می‌شود.

4-3-1- بررسی فرض‌های سنتی رگرسیون خطی

گاهی دو یا چند متغیر تأثیر عمده‌ای روی متغیر وابسته دارند. در این شرایط که برای پیش‌بینی متغیر وابسته، به بیش از یک متغیر مستقل نیاز داریم از رگرسیون چند گانه استفاده می‌کنیم در واقع در رگرسیون به دنبال برآورد ریاضی هستیم، به طوری که بتوان به کمک آن یک متغیر مجهول را با استفاده از متغیر یا متغیرهایی معلوم، تعیین کرد. با فرض آنکه رابطه علت و معلولی بین دو متغیر کمی وجود دارد و این رابطه به صورت خطی باشد، معادله رگرسیون به صورت زیر تعریف می‌شود، $Y = \alpha + \beta x + \varepsilon$ در صورتی محقق می‌تواند از رگرسیون خطی استفاده کند که شرایط زیر محقق باشد:

1. میانگین خطاها صفر باشد.

2. واریانس خطاها یک باشد.

3. بین خطاهای مدل، همبستگی وجود نداشته باشد.

4. متغیر وابسته دارای توزیع نرمال باشد.

در ادامه به آزمون‌هایی که این فرضیات را مورد ارزیابی قرار می‌دهد اشاره می‌کنیم. سپس برای این منظور مدل رگرسیونی با استفاده از نرم افزار SPSS برآورد شده و معنادار بودن مدل رگرسیونی با استفاده از سطح معناداری محاسبه شده برای تعیین معناداری آماره F در سطح اطمینان 95٪ مورد استفاده قرار می‌گیرد. بدین ترتیب که اگر سطح معناداری محاسبه شده از معادله رگرسیون کوچکتر از مقدار بحرانی 7/75 باشد، مدل رگرسیونی معنادار خواهد بود. در ضمن برای بررسی وجود همبستگی میان خطاها از آزمون دوربین-واتسون (DW) و جهت نرمال بودن متغیر وابسته از آزمون کلموگراف-اسمیرنوف استفاده خواهد شد.

1. آزمون کلموگراف - اسمیرنوف

این آزمون جهت بررسی ادعای مطرح شده در مورد توزیع داده های یک متغیر کمی مورد استفاده قرار میگیرد. فرضیه آماری متناظر با این آزمون به صورت زیر بیان می شود:

H_0 : داده ها از توزیع نرمال برخوردار است.

H_1 : داده ها از توزیع نرمال برخوردار نیست.

جدول (8-4): نتایج آزمون کولمگروف اسمیروف

نتیجه	کولمگروف اسمیروف	معنی داری (sig)	انحراف معیار	میانگین	متغیر
نرمال است	5/157	0/176	0/686	2/506	پذیرش مالیاتی
نرمال است	3/099	0/090	0/549	2/671	عدالت مالیاتی ادراک شده
نرمال است	4/322	0/08	0/497	2/436	فشارهای نهادی

با توجه به جدول 8-4 سطح معناداری بزرگتر از 0/05 می باشد، بنابراین فرض حاکی از نرمال بودن H_0 متغیر وابسته پذیرفته خواهد شد.

2. آزمون دوربین-واتسون

یکی از مفروضاتی که در رگرسیون مد نظر قرار میگیرد، استقلال خطاها (تفاوت بین مقادیر واقعی و مقادیر پیش بینی شده توسط معادله رگرسیون) از یکدیگر است. در صورتی که فرضیه استقلال خطا رد شود و خطاها با یکدیگر همبستگی داشته باشند امکان استفاده از رگرسیون وجود ندارد. به منظور بررسی استقلال خطاها از یکدیگر از آزمون دوربین-واتسون استفاده میشود. مقدار آماره این آزمون در دامنه 0 و 4 قرار دارد. مقدار این آزمون برای مدل دوم برابر با 1/326 می باشد که در بازه فوق قرار دارد و در نتیجه بین خطاها همبستگی وجود ندارد. جدول 9-4، به ترتیب خطای معیار، ضریب تعدیل شده، ضریب تعیین و ضریب همبستگی چندگانه را تخمین می زند. با توجه به ضریب تعیین های به دست آمده از خروجی آزمون، تغییرات متغیرهای وابسته توسط متغیر مستقل موجود در مدل توجیه می شود. که این مقدار

حاکمی از برارنده بودن مدل در جامعه مورد مطالعه نیز می باشد.

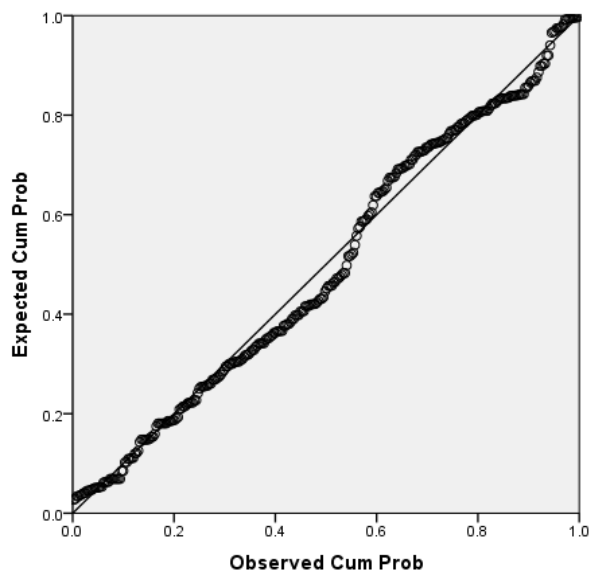
جدول (4-9): نتایج آزمون دوربین واتسون

مدل	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده	خطای معیار	دوربین واتسون
1	0/426	0/423	0/52	
2	0/486	0/481	0/49	1/326

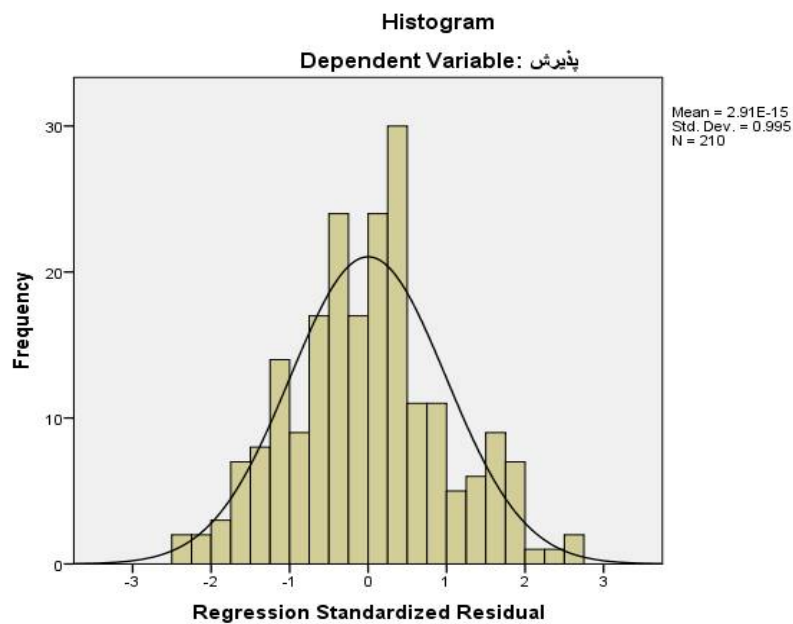
3. بررسی نرمال بودن خطاها

یکی دیگر از مفروضات در نظر گرفته شده در رگرسیون که خطاها دارای توزیع نرمال با میانگین صفر باشند. بدیهی است در صورت عدم برقراری این پیش گزیده، نمیتوان از رگرسیون استفاده کرد. باقی مانده ها اختلاف بین متغیر وابسته مشاهده شده و مقادیر برآورد شده متغیر وابسته است. بنابراین، با برقرار بودن این پیش گزیده، میتوان از رگرسیون در خصوص رابطه متغیرهای مستقل و متغیر وابسته استفاده کرد. هیستوگرام یا نمودار p-p باقی مانده برای بررسی فرض نرمال بودن عبارت خطا مورد استفاده قرار میگیرد. شکل هیستوگرام تقریباً باید از شکل منحنی نرمال تبعیت کند (افشانی و همکاران، 1388، 325).

جهت آزمون اینکه آیا خطاها دارای توزیع نرمال هستند یا خیر از نمودار p-p که نمودار باقی مانده است نیز استفاده میکنیم. نمودار زیر معروف به کاغذ نرمال نیز نوعی آزمون نرمال بودن است که اگر دادهها متعلق به نمونه ای از یک جامعه نرمال باشند، انتظار میرود که نقاط نزدیک یک خط مستقیم پراکنده شده باشند و چنانچه نمودار نشان میدهد داده ها از خط مستقیم دارای کمی انحراف هستند پس میتوان نتیجه گرفت، خطاها نرمال هستند.

نمودار (7-4): نتایج آزمون نرمال بودن خطاها

نمودار (8-4): نتایج آزمون نرمال بودن خطاها

باقیمانده ها در نمودار p-p باید تابع خط 45 درجه باشند. نمودار p-p فرضیه نرمالیت را نقض نمی کند. نمودار 7-4 به بررسی نرمال بودن خطاها به عنوان یکی دیگر از مفروضات رگرسیون می پردازد طبق این فرض می بایست، خطاها دارای توزیع نرمال با میانگین صفر باشند. به عبارت دیگر انحراف معیار برابر یک و

میانگین برابر صفر باشد. که طبق نمودار فوق مشاهده میشود مقدار میانگین نزدیک به صفر و انحراف معیار نیز نزدیک به یک میباشد. با توجه به این نمودار فرض نرمال بودن خطا برای متغیر تأیید میگردد. بعد از آزمودن فرضیات لازم برای کاربرد رگرسیون، ادعای های محقق را با روش رگرسیون خطی آزمون میکنیم. شیوه کار رگرسیون به این صورت است که ابتدا معنی داری کل مدل رگرسیون مورد آزمون قرار میگیرد که این کار توسط جدول تحلیل واریانس صورت میگیرد، سپس باید معنی داری ضریب متغیر مستقل بررسی شود که این کار با استفاده از جدول ضرایب صورت می گیرد.

پس از تحقق پیش فرض های لازم، به آزمون هایی که این فرضیات را مورد ارزیابی قرار می دهد اشاره می کنیم. سپس برای این منظور مدل رگرسیونی با استفاده از نرم افزار SPSS برآورد شده و معنادار بودن مدل رگرسیونی با استفاده از سطح معناداری محاسبه شده برای تعیین معناداری آماره F در سطح اطمینان 95% مورد استفاده قرار می گیرد. بدین ترتیب که اگر سطح معناداری محاسبه شده از معادله رگرسیون کوچکتر از مقدار بحرانی 7/75 باشد، مدل رگرسیونی معنادار خواهد بود.

4-3-2 بررسی فرض های سنتی رگرسیون چندگانه

گاهی دو یا چند متغیر تأثیر عمده ای روی متغیر وابسته دارند. در این شرایط که برای پیش بینی متغیر وابسته، به بیش از یک متغیر مستقل نیاز داریم از رگرسیون چند گانه استفاده می کنیم. در صورتی محقق می تواند از رگرسیون چندگانه استفاده کند که برخی شرایط محقق باشد، مهم ترین این شرایط شامل موارد زیر می باشد:

- 1. نوع متغیرها:** تمام متغیرهای پیش بین باید کمی یا طبقه ای (دارای دو طبقه) باشند؛ متغیر ملاک یا پیامد نیز باید کمی، پیوسته و محدود نشده باشد. منظور از محدود نشده این است که نباید هیچ محدودیتی روی تغییر پذیری متغیر ملاک وجود داشته باشد. این مفروضه در پژوهش حاضر برقرار می باشد.
- 2. عدم هم خطی چندگانه:** متغیرهای پیش بین نباید همبستگی خیلی بالایی با همدیگر داشته باشند. که

بررسی همبستگی متغیرهای پیش بین حاکی از این بود که میزان همبستگی کمتر از 0/30 می باشد.

جدول (4-10): جدول ضریب همبستگی متغیرهای پیش بین

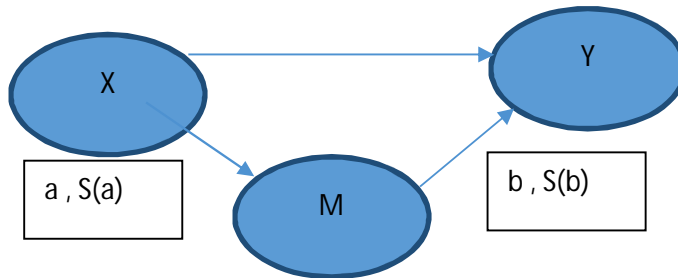
فشارهای نهادی	عدالت مالیاتی ادراک شده		
0/260	1	ضریب همبستگی پیرسون	عدالت مالیاتی ادراک شده
0/000		سطح معنی دار	
1	0/260	ضریب همبستگی پیرسون	فشارهای نهادی
	0/000	سطح معنی دار	

4. بین خطاهای مدل همبستگی وجود نداشته باشد، که این فرض در رگرسیون خطی مورد بررسی و تأیید قرار گرفت.

5. بررسی نرمال بودن توزیع خطاها: که این فرض در رگرسیون خطی مورد بررسی و تأیید قرار گرفت.

4-3-3- آزمون سوبل

متغیر تعدیل گر M به عنوان رابط بین متغیر مستقل و متغیر وابسته قرار می گیرد و به صورت جداگانه میزان رابطه متغیرهای مستقل و وابسته را تحت تأثیر قرار می دهد. در پژوهش های دارای فرضیه های تعدیل گر متغیر مستقل X از طریق متغیر M روی متغیر وابسته Y تأثیر می گذارد. یک مدل تعدیل گر ساده در تصویر زیر نمایش داده شده است. نقش تعدیل گر متغیر M از طریق ضریب اثر غیرمستقیم ab اندازه گیری می شود. هر چند می توان از راه بررسی معناداری ضرایب a و b به آزمون فرضیه تعدیل گر پرداخت، اما این روش توان آماری پایینی دارد. روش مناسب تر این است که به صورت مستقیم معناداری ضریب ab آزمون شود. یکی از پرکاربردترین روشها برای این منظور آزمون سوبل (Sobel) است.

متغیر تعدیل گر

در این رابطه:

a: ضریب مسیر میان متغیر مستقل و تعدیل گر

b: ضریب مسیر میان متغیر تعدیل گر و وابسته

Sa: خطای استاندارد مسیر متغیر مستقل و تعدیل گر

Sb: خطای استاندارد مسیر متغیر تعدیل گر و وابسته

این برآوردگر حاصل ضرب مجذور خطاهای استاندارد را از دو عبارت اول معادله کم می‌کند. به دلیل این که در برآورد گودمن امکان منفی شدن خطای معیار وجود دارد استفاده از آن توصیه نمی‌شود. مقادیر a و b و خطاهای استاندارد آنها می‌توانند از خروجی تحلیل رگرسیون یا مدل‌سازی معادلات ساختاری استخراج شوند. در SPSS برای به دست آوردن این مقادیر باید دو تحلیل رگرسیون اجرا شود: اجرای یک تحلیل رگرسیون که در آن متغیر مستقل X متغیر پیش بین و متغیر تعدیل گر M متغیر ملاک است. این تحلیل مقادیر a و b را به ما می‌دهد. اجرای یک تحلیل رگرسیون که در آن متغیر مستقل X و متغیر تعدیل گر M متغیر پیش بین و متغیر وابسته Y متغیر ملاک است. این تحلیل مقادیر b و sb را به ما می‌دهد. این محاسبات به سادگی می‌تواند با دست انجام شود. در آزمون سو بل یک مقدار Z-value از طریق فرمول به دست می‌آید که در صورت بیشتر شدن این مقدار از $1/96$ می‌توان در سطح 95 درصد معنادار بودن تاثیر میانجی یک متغیر را تایید نمود.

4-3-4 - آزمون فرضیات پژوهش

فرضیه اول: عدالت مالیاتی ادراک شده تاثیر مثبت و معناداری بر پذیرش مالیاتی بنگاه‌های کسب‌وکار دارد.

خط رگرسیون مربوط به این فرضیه به صورت زیر می باشد:

$$Y = \alpha + \beta X_1 + \varepsilon$$

Y : پذیرش مالیاتی

X_1 : عدالت مالیاتی ادراک شده

جدول زیر حاوی تحلیل واریانس رگرسیون به منظور بررسی قطعیت وجود رابطه خطی بین دو متغیر است.

فرضیه های آماری آزمون معنی داری کل مدل رگرسیون به صورت زیر می باشد:

H_0 : رابطه خطی وجود ندارد

H_1 : رابطه خطی وجود دارد

جدول (11-4): تحلیل واریانس آزمون رگرسیون با متغیر وابسته پذیرش مالیاتی

مدل	مجموع توان دوم خطا	درجه آزادی	میانگین توان دوم خطا	آماره (F)	سطح معنی داری
میزان تغییرات متغیر وابسته از طریق متغیر مستقل	41/991	1	41/991	154/360	0/000
میزان تغییرات متغیر وابسته از طریق عوامل تصادفی	56/853	208	0/272		
جمع	98/574	209			

در جدول 11-4 مقدار Sig=0.000 و کمتر از 5 درصد می باشد (P- value < 0/05)، پس فرض خطی

بودن رابطه متغیر وابسته با متغیر مستقل تأیید شده است.

جدول (12-4) : ضرایب معادله رگرسیونی آزمون رگرسیون با متغیر وابسته پذیرش مالیاتی

سطح معنی داری	آماره (t)	ضرایب استاندارد شده	ضرایب استاندارد نشده		مدل
			Std.Error	B	
0/041	1/816		0/179	0/325	مقدار ثابت
0/000	12/424	0/653	0/066	0/816	عدالت مالیاتی ادراک شده

در جدول 12-4 در ستون B، بتا به ترتیب مقدار ثابت و ضریب متغیر مستقل ارائه شده است. جدول ضرایب شامل دو دسته ضرایب استاندارد شده بتا و استاندارد نشده بتا است. در ضرایب استاندارد نشده بتا مقیاس متغیرها با یکدیگر یکسان نیست در صورتی که در ضرایب استاندارد شده بتا مقیاس متغیرها یکسان شده و امکان مقایسه متغیرها وجود دارد. بنابراین جهت مقایسه اثر متغیر مستقل بر روی متغیر وابسته از ضرایب استاندارد شده استفاده می شود.

حال اگر $\beta \alpha$ به ترتیب مقدار ثابت و شیب خط رگرسیون جامعه باشد، آزمون فرض ها را برای این دو می توان به صورت زیر نوشت:

$$H_0: \beta = 0$$

$$H_1: \beta \neq 0$$

با توجه به سطح معنی داری برای ضریب رگرسیونی متغیر پذیرش مالیاتی ($\text{sig}=0.000 < 0.05$) فرض صفر مبنی بر صفر بودن مقدار این ضریب رد خواهد شد در نتیجه می توان گفت به ازای یک واحد افزایش در سطح عدالت مالیاتی ادراک شده، پذیرش مالیاتی به میزان 0/653 افزایش پیدا خواهد کرد (به دلیل مثبت بودن ضریب رگرسیون) و با توجه به اینکه ضریب رگرسیونی معنی دار خواهد بود بنابراین با سطح اطمینان 95٪ می توان فرضیه محقق مبنی بر تأثیر عدالت مالیاتی ادراک شده بر پذیرش مالیاتی تأیید شده است.

فرضیه دوم: فشارهای نهادی تاثیر مثبت و معناداری بر پذیرش مالیاتی بنگاه‌های کسب‌وکار کوچک و متوسط دارد.

خط رگرسیون مربوط به این فرضیه به صورت زیر می باشد:

$$Y = \alpha + \beta X_2 + \varepsilon$$

Y : پذیرش مالیاتی

X_2 : فشارهای نهادی

❖ جدول زیر حاوی تحلیل واریانس رگرسیون به منظور بررسی قطعیت وجود رابطه خطی بین دو متغیر

است. فرضیه های آماری آزمون معنی داری کل مدل رگرسیون به صورت زیر می باشد:

H_0 : رابطه خطی وجود ندارد

H_1 : رابطه خطی وجود دارد

جدول (4-13): تحلیل واریانس آزمون رگرسیون با متغیر وابسته پذیرش مالیاتی

سطح معنی داری	آماره (F)	میانگین توان دوم خطا	درجه آزادی	مجموع توان دوم خطا	مدل
0/000	41/188	16/293	1	16/293	میزان تغییرات متغیر وابسته از طریق متغیر مستقل
		0/396	208	82/281	میزان تغییرات متغیر وابسته از طریق عوامل تصادفی
			209	98/574	جمع

در جدول 4-13 مقدار Sig=0.000 و کمتر از 5 درصد می باشد (P- value < 0/05)، پس فرض خطی بودن رابطه متغیر وابسته با متغیرهای مستقل تأیید شده است.

جدول (4-14): ضرایب معادله رگرسیونی آزمون رگرسیون با متغیر وابسته پذیرش مالیاتی

سطح معنی داری	آماره (t)	ضرایب استاندارد شده	ضرایب استاندارد نشده		مدل
			Std.Error	B	
0/000	5/229		0/218	1/138	مقدار ثابت
0/000	6/418	0/407	0/088	0/562	فشارهای نهادی

در جدول 4-14 در ستون B، بتا به ترتیب مقدار ثابت و ضریب متغیر مستقل ارائه شده است. جدول ضرایب شامل دو دسته ضرایب استاندارد شده بتا و استاندارد نشده بتا است. در ضرایب استاندارد نشده بتا مقیاس متغیرها با یکدیگر یکسان نیست در صورتی که در ضرایب استاندارد شده بتا مقیاس متغیرها یکسان شده و امکان مقایسه متغیرها وجود دارد. بنابراین جهت مقایسه اثر متغیر مستقل بر روی متغیر وابسته از ضرایب استاندارد شده استفاده می شود.

حال اگر α و β به ترتیب مقدار ثابت و شیب خط رگرسیون جامعه باشد، آزمون فرض ها را برای این دو می توان به صورت زیر نوشت:

$$H_0: \beta = 0$$

$$H_1: \beta \neq 0$$

با توجه به سطح معنی داری برای ضریب رگرسیونی متغیر پذیرش مالیاتی ($\text{sig}=0.000 < 0.05$) فرض صفر مبنی بر صفر بودن مقدار این ضریب رد خواهد شد در نتیجه می توان گفت به ازای یک واحد افزایش در سطح فشارهای نهادی، پذیرش مالیاتی به میزان 0/407 افزایش پیدا خواهد کرد (به دلیل مثبت بودن ضریب رگرسیون) و با توجه به اینکه ضریب رگرسیونی معنی دار خواهد بود بنابراین با سطح اطمینان 95٪ می توان فرضیه محقق مبنی بر تأثیر فشارهای نهادی بر پذیرش مالیاتی تأیید شده است.

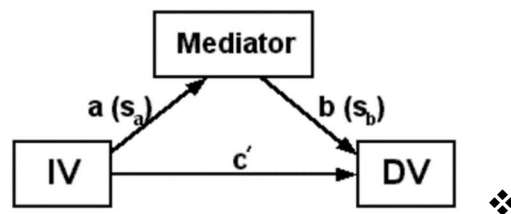
فرضیه سوم: عدالت مالیاتی ادراک شده، در تاثیر فشارهای نهادی بر پذیرش مالیاتی بنگاه های کسب و کار کوچک و متوسط، اثری میانجی دارد.

برای بررسی این فرضیه با توجه به وجود متغیر میانجی باید از آزمون سوبل استفاده کنیم. به منظور این کار باید در SPSS دو تحلیل رگرسیون اجرا شود و سپس آزمون سوبل با استفاده از نتایج این دو آزمون اجرا شود:

1) اجرای یک تحلیل رگرسیون که در آن متغیر مستقل X متغیر پیش بین و متغیر میانجی M متغیر ملاک است. این تحلیل مقادیر a و sa را به ما می‌دهد.

2) اجرای یک تحلیل رگرسیون که در آن متغیر مستقل X و متغیر میانجی M متغیر پیش بین و متغیر وابسته Y متغیر ملاک است. این تحلیل مقادیر b و sb را به ما می‌دهد.

در آزمون سوبل یک مقدار Z -value از طریق فرمول به دست می‌آید که در صورت بیشتر شدن این مقدار از $1/96$ می‌توان در سطح 95 درصد معنادار بودن تاثیر میانجی یک متغیر را تایید نمود.

الف) بررسی تأثیر فشارهای نهادی بر عدالت مالیاتی ادراک شده

جدول (4-15): ضرایب معادله رگرسیونی آزمون رگرسیون با متغیر وابسته عدالت مالیاتی ادراک شده

سطح معنی داری	آماره (t)	ضرایب استاندارد شده	ضرایب استاندارد نشده		مدل
			Std.Error	B	
0/000	10/724		0/184	1/972	مقدار ثابت
0/000	3/882	0/260	0/074	0/287	فشارهای نهادی

Phd-proposal.ir

ب) بررسی تأثیر عدالت مالیاتی ادراک شده بر پذیرش مالیاتی

جدول (4-16): ضرایب معادله رگرسیونی آزمون رگرسیون با متغیر وابسته پذیرش مالیاتی

سطح معنی داری	آماره (t)	ضرایب استاندارد شده	ضرایب استاندارد نشده		مدل
			Std.Error	B	
0/041	1/816		0/179	0/325	مقدار ثابت
0/000	12/424	0/653	0/066	0/816	پذیرش مالیاتی

همانطور که مشاهده می شود با توجه به بیشتر شدن مقدار آزمون از 1,96 می توان تاثیر میانجی متغیر عدالت مالیاتی ادراک شده را معنادار در نظر گرفت و تایید نمود.

$$z - value = \frac{a \times b}{\sqrt{(b^2 \times sa^2) + (a^2 \times sb^2) + (sa^2 \times sb^2)}}$$

$$z - value = \frac{\frac{0}{260} \times \frac{0}{653}}{\sqrt{\left(\frac{0^2}{653} \times \frac{0^2}{074}\right) + \left(\frac{0^2}{260} \times \frac{0^2}{066}\right) + \left(\frac{0^2}{074} \times \frac{0^2}{066}\right)}} > 1/96$$

a=0.260 : ضریب مسیر میان متغیر مستقل و تعدیل گر

b=0.653 : ضریب مسیر میان متغیر تعدیل گر و وابسته

Sa= 0.074 : خطای استاندارد مسیر متغیر مستقل و تعدیل گر

Sb= 0.066 : خطای استاندارد مسیر متغیر تعدیل گر و وابسته

4-3-5 - آزمون رگرسیون گام به گام

جدول (17-4) تحلیل چند متغیره گام به گام برای پیش بینی متغیر وابسته پذیرش مالیاتی

متغیر وارد شده	R	R ²	R ² .Ad	R ² افزوده شده	خطای استاندارد	B	Beta	t مقدار	معناداری
عدالت مالیاتی ادراک شده	0/653	0/426	0/423	0/426	0/065	0/734	0/587	11/370	0/000
فشارهای نهادی	0/697	0/486	0/481	0/060	0/071	0/351	0/254	4/925	0/000

برای تحلیل چند متغیره، با استفاده از روش رگرسیون چند متغیره گام به گام، همه ی متغیرهای مستقل با متغیر وابسته پذیرش مالیاتی وارد معادله شدند. برای استفاده از رگرسیون تمام متغیرها بایستی از نوع فاصله ای و نسبی باشند. جدول 4-17 نشان دهنده تحلیل چند متغیره گام به گام برای پیش بینی متغیر وابسته میزان میزان پذیرش مالیاتی در بنگاه های کسب و کار شهر صنعتی اصفهان می باشد. در تحلیل چند متغیره برای پیش بینی متغیر وابسته میزان پذیرش مالیاتی، از میان متغیرهایی که وارد این معادله شدند هر دو متغیر پیش بین باقی ماندند که به ترتیب میزان تبیین عبارتند از: عدالت مالیاتی ادراک شده و فشارهای نهادی.

همان گونه که جدول 4-17 نشان می دهد این 2 متغیر توانستند 48/6 درصد متغیر وابسته میزان پذیرش مالیاتی را تبیین نمایند. همانطور که ملاحظه می شود ارقام نوشته شده در ستون B، ضریب همبستگی هر یک از متغیرهای مستقل با متغیر وابسته فرسودگی تحصیلی است. همچنین مقادیر R² مشاهده شده در جدول بیان کننده میزان تبیین کنندگی متغیرهای مستقل است. به عبارت دیگر بیان می کند که متغیرهای مستقل موجود در جدول، چند درصد از تغییرات متغیر وابسته (پذیرش مالیاتی) را تبیین می کند. مقادیر

مثبت بتا نیز نشان می دهد که بین متغیرهای مستقل عدالت مالیاتی ادراک شده و فشارهای نهادی و متغیر وابسته پذیرش مالیاتی رابطه مثبت وجود دارد.

مقدارهای به دست آمده برای t و سطح معنی داری حاکی از آن است که همه متغیرهای وارد شده در سطح اطمینان 95 درصد، رابطه معناداری با متغیر وابسته دارند. بنابراین بر اساس نتایج کسب شده، معادله رگرسیون چند متغیره که برای پیش بینی متغیر وابسته بدست می آید عبارتست از :

$$Y = -0/309 + (0/734)X_1 + (-0/351)X_2$$

همان طور که ملاحظه می شود از میان متغیرهای مستقل ، عدالت مالیاتی ادراک شده تاثیرگذارترین متغیر محسوب می شود زیرا به تنهایی توانسته است 42/6 درصد از واریانس متغیر وابسته (پذیرش مالیاتی) را تبیین نماید.

4 - 4 - خلاصه فصل

در این فصل ابتدا به بررسی ویژگی های جمعیت شناختی و آمار توصیفی متغیرهای تحقیق پرداخته شد . سپس به منظور اثرات میان متغیرهای تحقیق از آزمون رگرسیون خطی و رگرسیون گام به گام استفاده شده است، که نتایج حاصل از آزمون فرضیات پژوهش حاکی از تائید همه فرضیات بود.

Statistics

		عدالت	فشار	پذیرش
N	Valid	210	210	210
	Missing	0	0	0
Mean		2.6714	2.4365	2.5061
Median		2.6250	2.5000	2.4286
Std. Deviation		.54910	.49714	.68676
Variance		.302	.247	.472

Phd-proposal.ir

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	41.991	1	41.991	154.360	.000 ^b
	Residual	56.583	208	.272		
	Total	98.574	209			

- a. Dependent Variable: پذیرش
 b. Predictors: (Constant), عدالت

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	.325	.179		1.816	.041
	عدالت	.816	.066	.653	12.424	.000

- a. Dependent Variable: پذیرش

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	16.293	1	16.293	41.188	.000 ^b
	Residual	82.281	208	.396		
	Total	98.574	209			

- a. Dependent Variable: پذیرش
 b. Predictors: (Constant), فشار

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1.138	.218		5.229	.000
	فشار	.562	.088	.407	6.418	.000

- a. Dependent Variable: پذیرش

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1.972	.184		10.724	.000
	فشار	.287	.074	.260	3.882	.000

- a. Dependent Variable: عدالت

Model Summary^c

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics					Durbin-Watson
					R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change	
1	.653 ^a	.426	.423	.52157	.426	154.360	1	208	.000	
2	.697 ^b	.486	.481	.49465	.060	24.254	1	207	.000	1.326

- a. Predictors: (Constant), عدالت
 b. Predictors: (Constant), عدالت, فشار
 c. Dependent Variable: پذیرش

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	41.991	1	41.991	154.360	.000 ^p
	Residual	56.583	208	.272		
	Total	98.574	209			
2	Regression	47.925	2	23.963	97.936	.000 ^c
	Residual	50.648	207	.245		
	Total	98.574	209			

- a. Dependent Variable: پذیرش
 b. Predictors: (Constant), عدالت
 c. Predictors: (Constant), عدالت, فشار

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	.325	.179		1.816	.071
	عدالت	.816	.066	.653	12.424	.000
2	(Constant)	-.309	.213		-1.450	.149
	عدالت	.734	.065	.587	11.370	.000
	فشار	.351	.071	.254	4.925	.000

- a. Dependent Variable: پذیرش

